

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

---

2009/2241(INI)

27.4.2010

YTTRANDE

från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

till utskottet för konstitutionella frågor

om institutionella aspekter på Europeiska unionens anslutning till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna

(2009/2241(INI))

Föredragande (*): Kinga Gál

(*) Förfarande med associerade utskott – Artikel 50 i arbetsordningen

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor uppmanar utskottet för konstitutionella frågor att som ansvarigt utskott införliva följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet välkomnar de viktiga framsteg som Lissabonfördraget innebär, varigenom Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ("stadgan") blir bindande och krav införs, i enlighet med artikel 6.2 i EU-fördraget, på att EU ska ansluta sig till den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (ECHR). Parlamentet välkomnar dessutom att protokoll nr 14 till nämnda konvention väntas träda i kraft den 1 juni 2010, enligt vilket EU kan ansluta sig till ECHR.
2. Europaparlamentet konstaterar att även om medlemsstaterna redan har ratificerat ECHR innebär det faktum att EU, som juridisk person, ansluter sig till detta instrument inte att situationen för medlemsstaterna gentemot ECHR i enlighet med protokoll nr 8 i Lissabonfördraget påverkas. Parlamentet anser att anslutningen kommer att ge den nya drivkraft som man väntat på under mer än ett decennium och att den kommer att få stor politisk och rättslig betydelse när det gäller att skapa ett område av mänskliga rättigheter som omfattar hela kontinenten. Därutöver kommer den att befästa och stärka mänskliga rättigheter inom Europa och bidra till att stärka förbindelserna mellan EU och "det vidare Europa", genom att åstadkomma en ny dynamik på området för mänskliga rättigheter. Parlamentet anser att den också kommer att bidra till att öka EU:s trovärdighet när det gäller mänskliga rättigheter över hela världen.
3. Europaparlamentet understryker betydelsen av EHCR och rättspraxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen) genom att de skapar en rättslig ram och utformar riktlinjer för EU:s nuvarande och framtida verksamhet inom området för fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor, särskilt mot bakgrund av de nya formerna för integrering och harmonisering när det gäller fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor som ikraftträdandet av Lissabonfördraget och antagandet av Stockholmsprogrammet medförde.
4. Parlamentet understryker att anslutningen först och främst kommer att bidra till ett mer sammanhållet system för mänskliga rättigheter i EU, och anser att den kommer att stärka EU:s trovärdighet i de egna medborgarnas ögon på området för skydd för de mänskliga rättigheterna, samt säkerställa fullständig och verklig respekt för de grundläggande friheterna närhelst EU:s lagstiftning står på spel.
5. Europaparlamentet betonar att efter anslutningen kommer de befogenheter som Europadomstolen har när den bedömer ärenden som faller under ECHR inte att kunna överklagas på grundval av EU-rättens interna struktur. Parlamentet betonar även att Europadomstolens befogenheter inte får begränsas till europeiska medborgare eller till Europeiska unionens territorium (exempelvis när det gäller uppdrag och delegationer).
6. Europaparlamentet understryker att efter anslutningen kommer ECHR att utgöra en minimistandard för skydd av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i

Europa och, vilket är avgörande, kommer att ha företräde i fall där EU:s skydd är sämre än det som ECHR garanterar. Parlamentet understryker att ECHR förstärker skyddet för de rättigheter som erkänns i stadgan och som faller inom dess behörighetsområde och att stadgan även erkänner andra rättigheter och principer som inte omfattas av ECHR men av tilläggsprotokollen och av de instrument som är kopplade till ECHR.

7. Europaparlamentet konstaterar att EU:s anslutning till ECHR kommer att ge ytterligare en mekanism för att upprätthålla mänskliga rättigheter, nämligen möjligheten att inge klagomål till Europadomstolen om en EU-institutions eller en medlemsstats agerande eller underlåtenhet att agera i tillämpning av EU:s lagstiftning och inom ett område som faller inom ECHR:s behörighet. Parlamentet betonar emellertid att detta inte förändrar vare sig EU-domstolens eller Europadomstolens nuvarande regelverk, och att kravet på att alla nationella rättsmedel ska ha uttömts kommer att förbli ett villkor för att en anmälan ska kunna prövas. Parlamentet kräver att ansökningar och klagomål behandlas inom rimlig tid. Kommissionen uppmanas även att bistå med viss vägledning i samråd med EU-domstolen och Europadomstolen när det gäller vad som utgör en lämplig nationell rättslig prövning inom unionen och om förhandsavgörande inom EU-rätten. Parlamentet betonar i detta sammanhang att det kommer att bli nödvändigt att se till att medlemsstaternas domstolar hänskjuter ärenden till EU-domstolen när det kan hävdas att det rör sig om grundläggande rättigheter.
8. Europaparlamentet framhåller att anslutningen samtidigt kommer att kräva ett förstärkt samarbete mellan nationella domstolar, EU-domstolen och Europadomstolen när det gäller att skydda de grundläggande rättigheterna. Samarbetet mellan de två europeiska domstolarna kommer att gynna utvecklingen av en enhetlig rättspraxis på området för mänskliga rättigheter.
9. Europaparlamentet påpekar att ett antal rättsliga, tekniska och institutionella frågor fortfarande väntar på sin lösning, och måste diskuteras inom ramen för det mandat som ska antas enligt artikel 218 i EUF-fördraget, samt under förhandlingarna med Europarådet om anslutning till ECHR. Parlamentet uppmanar kommissionen och rådet att se till följande:
  - Anslutningens omfattning definieras noggrant i mandatet. EU ska också ansluta sig till, åtminstone, ECHR:s samtliga tilläggsprotokoll som kompletterar de rättigheter som finns inskrivna i ECHR och som redan har ratificerats av EU:s alla medlemsstater, och som således utgör en del av EU:s textsamling om mänskliga rättigheter. Parlamentet uppmanar också medlemsstaterna att ratificera samtliga ECHR:s tilläggsprotokoll som hänför sig till de rättigheter som finns inskrivna i stadgan om de grundläggande rättigheterna och som således är tillämpliga i EU. Därför måste anslutningen till den reviderade europeiska sociala stadgan och Europarådets övriga relevanta människorättsfördrag tas i beaktande.
  - EU företräds och deltar på ett tillfredsställande sätt i Europarådets organ. Även om EU i och med anslutningen till ECHR inte blir medlem av Europarådet ska unionen, till följd av anslutningen, vara företrädd inom samtliga organ för mänskliga rättigheter där frågor som berör EU behandlas (såsom Europeiska kommittén till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, Europeiska

kommissionen mot rasism och intolerans, kommissionen för effektivisering av rättsväsendet och styrukskottet för mänskliga rättigheter) och i ministerkommittén, åtminstone när den övervakar verkställandet av domar om EU:s grundläggande rättigheter, medan Europaparlamentet deltar och är företrätt under förfarandet för utnämningen av en domare till Europadomstolen – på EU-nivå när EU:s kandidater tillsätts på posten och i den parlamentariska församlingen när domaren väljs.

- Förbindelserna mellan EU-domstolen och Europadomstolen ska förtydligas, och båda domstolarna ges den flexibilitet som krävs för att fastställa hur man bäst kan samarbeta för att nå en förbättrad regelbunden dialog, vilket dessutom skulle kunna bidra till utvecklingen av ovan nämnda rättspraxis.
- De problem som Europadomstolen står inför hanteras och avhjälps med stöd från EU. EU:s anslutning till ECHR måste leda till att ECHR:s system förbättras, snarare än att dess effektivitet försvagas. EU och dess medlemsstater ska bevaka respekten för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna samt bevaka effektiviteten på de interna överklagandemöjligheterna, i enlighet med den subsidiaritetsprincip som inrättades genom Wienkonventionen om traktaträtten 1969, för att undvika onödiga anhängiggöranden vid Europadomstolen. Det är också av avgörande betydelse att EU:s anslutning kommer att sammanfalla med reformen av Europadomstolen.

10. Europaparlamentet betonar att det är ytterst viktigt att i kombination med nödvändiga politiska åtaganden finna lämpliga svar och lösningar på de viktigaste tekniska frågorna för att EU:s anslutning till ECHR ska kunna utnyttjas till förmån för medborgarna. Parlamentet påpekar att olösta och otydliga detaljer skulle kunna skapa förvirring och äventyra själva syftet med anslutningen. Det betonas emellertid att tekniska svårigheter inte får medföra att processen försenas.
11. Europaparlamentet understryker att eftersom anslutningen till ECHR inte bara påverkar EU:s institutioner utan också unionens medborgare ska parlamentet rådfrågas och delta under hela förhandlingsprocessen. Parlamentet ska också per omgående och till fullo informeras om förhandlingarnas samtliga skeden, enligt vad som anges i artikel 218.10 i EU-fördraget.
12. Europaparlamentet betonar att det är viktigt att ha ett informellt organ för att samordna informationsutbytet mellan Europaparlamentet och Europarådets parlamentariska församling.
13. Europaparlamentet föreslår att Europarådet och EU, i syfte att höja medvetenheten om anslutningens mervärde för medborgarna, ska utarbeta riktlinjer med tydliga förklaringar om alla konsekvenser och följder som anslutningen kommer att medföra. Parlamentet vidhåller att kommissionen och medlemsstaterna ska informera EU-medborgarna så att de är fullt på det klara med vad den ytterligare mekanismen innebär och hur de ska använda sig av den på rätt sätt.
14. Europaparlamentet välkomnar engagemanget från det innevarande spanska ordförandeskapet när det gäller att behandla anslutningen som ett ”brådskande ärende”, samt Europarådets positiva och samarbetsvilliga inställning i samband med detta. Parlamentet uppmanar de belgiska och ungerska ordförandeskapen att göra sitt yttersta för

att fullborda anslutningen vid snarast möjliga tillfälle och på ett så enkelt och tillgängligt sätt som möjligt för att EU-medborgarna så snart som möjligt ska kunna dra nytta av EU:s anslutning till ECHR.

15. Europaparlamentet konstaterar att det efter EU:s anslutning till ECHR kan hända att både Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen) och Europeiska unionens domstol (EU-domstolen) blir behöriga i vissa ärenden, och påpekar att det inte är godtagbart att ett ärende tas upp samtidigt i de två domstolarna.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	27.4.2010
Slutomröstning: resultat	+: 41 -: 1 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Roberta Angelilli, Vilija Blinkevičiūtė, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Philip Claeys, Carlos Coelho, Cornelis de Jong, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, Hélène Flautre, Kinga Gál, Kinga Göncz, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Clemente Mastella, Louis Michel, Claude Moraes, Antígoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Wim van de Camp, Axel Voss, Tatjana Ždanoka
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Alexander Alvaro, Edit Bauer, Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Nadja Hirsch, Franziska Keller, Petru Constantin Luhan, Mariya Nedelcheva, Norica Nicolai, Cecilia Wikström